

Национална агенција за осигурување при онеспособеност

Стратегија за културната и јазичната разноликост за 2018 г.

Верзија на достапен англиски јазик

Macedonian

Овој документ содржи фотографии на луѓе од
аборицинско потекло и на луѓе што потекнуваат од
островите во Торесовиот Теснец. Документот може
да содржи слики на луѓе што се починати.

Како да го користите овој документ

Овие информации се напишани така што се лесни за читање. Користиме слики за да објасниме некои работи.

Овој документ го напиша Националната агенција за осигурување при онеспособеност (National Disability Insurance Agency - NDIA).

Таму каде што е напишан зборот „ние“ се мисли на Агенцијата NDIA.

Некои зборови се напишани со **мрсни букви**. Ние даваме објаснување што значат тие зборови. Има список на тие зборови на страница 32.

Документот напишан на начин што е лесен за читање е кус преглед на друг документ.

Тој друг документ може да го најдете на нашето место на интернет на www.ndis.gov.au

Може да побарате помош за да го прочитате овој документ.

Пријател, член на семејството или лице за поддршка можеби исто така ќе може да ви помогне.

Што содржи овој документ?

За Програмата NDIS	4
Зошто ни е потребна оваа Стратегија?	5
Како ја изработивме оваа Стратегија?	11
Пречки со кои се соочуваат луѓето	14
Нашите цели	16
Главни начела	18
Што сакаме да направиме ние	21
Како осигуруваме дека Стратегијата функционира добро	29
Список на зборови	32
Како да стапите во контакт со нас	34

За Програмата NDIS

Агенцијата NDIA беше основана за да раководи со Националната програма за осигурување при онеспособеност (National Disability Insurance Scheme - NDIS).

Програмата NDIS е нов начин за да им се помогне на луѓето со онеспособеност и на нивните семејства да ги добијат поддршките и услугите што им се потребни.

Во овој документ ние ја нарекуваме „Програмата“.

Целта на Програмата е да им ги подобри животите на луѓето со онеспособеност со тоа што:

- им помага да земат учество во:

- заедницата

- работната сила

- ги успокојува во поглед на нивната поддршка при онеспособеност.

Зошто ни е потребна оваа Стратегија?

Овој документ е за *Стратегијата за културна и јазична разноликост за 2018 г. (Cultural and Linguistic Diversity Strategy 2018)* на Агенцијата NDIA.

Во овој документ ние ја нарекуваме „Стратегијата“.

Австралија е земја со многубројни различни:

- јазици
- култури
- традиции
- вери.

Повеќе од 26% од Австралијците се родени во странство.

Луѓето во Австралија зборуваат над 300 јазици.

Umbugarla
Giimbiyu Djeragan
 Greater Pama-Nyungan
Tiwi Bunaban Laragiya
Daly Limilngan
 Wororan Yirram **Nyulnyulan**
Yiwaidjan Garawa
 West Barkly
Gunwinyguan

Луѓето од аборициско потекло и луѓето што потекнуваат од островите во Торесовиот Теснец исто така зборуваат стотици различни јазици.

Тоа значи дека Австралија е културно и јазично разнолика (**Culturally and Linguistically Diverse - CALD**).

До 2019 г., околу 20% од луѓето што учествуваат во Програмата ќе бидат со CALD потекло.

Стратегијата осигурува:

- дека Програмата ги задоволува културните и јазичните потреби на австралиските луѓе

- дека луѓето со онеспособеност што се со CALD потекло можат во целост да учествуваат во Програмата.

Тоа е многу значаен дел од успешноста на Програмата.

Стратегијата објаснува како:

- ние соработуваме со луѓето со CALD потекло

- луѓето со онеспособеност со CALD потекло ќе бидат услужени исто како сите други луѓе

- давателите на услуги и пошироката заедница може да научат повеќе за тоа како да работат со луѓе со CALD потекло.

Стратегијата исто така ја поддржува работата што ја вршат:

- Агенцијата NDIA

- нашите Партнери во Заедницата што испорачуваат:

- Услуги за рано дејствување во раното детство (Early Childhood Early Intervention - ECEI) – рана поддршка за деца што имаат онеспособеност или доцнење во развојот, додека се уште многу мали.

Тоа може да бидат бебиња, мали деца и деца на претшколска возраст.

- Координација во локалното подрачје (Local Area Coordination - LAC) – помош за луѓето со онеспособеност да си ги постават своите цели, да напишат планови, да најдат информации и да донесуваат одлуки во врска со својата поддршка.

- организации што нудат активности за информирање, поврзување и развивање на способностите (Information, Linkages and Capacity Building - ILC).

ILC е важен составен дел од Програмата што осигурува дека луѓето со онеспособеност:

- се поврзани со заедницата и вклучени во неа

- можат да ги остварат своите цели.

Како ја изработивме оваа Стратегија?

Ние научивме многу за тоа како изгледа животот на луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

CALD заедниците ни помогнаа да сфатиме како да ги поддржиме луѓето со онеспособеност во нивната заедница.

Сакаме да осигурем дека луѓето со онеспособеност можат да учествуваат во својата заедница преку:

- поврзување со други луѓе

- работење, школување или учење на нови вештини и способности што ќе им помогнат да најдат работа.

Ние исто така сакаме да осигурем дека тие се здрави и дека живеат во добросостојба, исто како сите други луѓе во заедницата.

Ова е нашата **визија** – како ја замислеваме иднината.

Секој човек има право:

- да ги најде и да ги користи услугите што му се потребни

- да живее во заедница што:
 - го прифаќа
 - го вклучува.

Нивните права не треба да се изменат поради:

- нивното културно потекло
- јазикот што го зборуваат.

Ние се стремиме да ги заштитиме тие права преку соработка со:

- организациите во заедницата
- владите
- партнерите во заедницата.

Пречки со кои се соочуваат луѓето

Понекогаш луѓето со онеспособеност од CALD потекло се соочуваат со пречки кога се обидуваат

- да пристапат до Програмата
- да ги најдат и да ги користат поддршките и услугите
- да учествуваат во нивната локална заедница.

Во такви пречки може да спаѓаат:

- онеспособеноста
- знаењето кои услуги да се користат

- јазикот

- верските или личните убедувања

- местото каде што живеат во Австралија

- информациите што не се соодветни за нивните потреби

- давателите на услуги што не можат да помогнат или не знаат како да помогнат

- немањето доволно информации за поддршките што им се потребни на луѓето.

Оваа Стратегија објаснува што планираме да сториме во врска со тие пречки.

Нашите цели

Ние сакаме да ги поддржиме луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

Целите што сакаме да ги постигнеме до 2019 г. се:

- да сфатиме што им е потребно на луѓето со онеспособеност од CALD потекло

- да им го понудиме на луѓето со онеспособеност од CALD потекло она што им е потребно

- Програмата да функционира добро и да продолжи да функционира добро уште долго време

- луѓето да имаат добро искуство со користењето на Програмата, вклучувајќи ги:

- **учесниците** – луѓето со онеспособеност што учествуваат во Програмата

- давателите на услуги.

Главни начела

Има значајни замисли што стојат зад она што е содржано во Стратегијата.

Ние ги нарекуваме наши **главни начела**.

Човекови права

Луѓето со онеспособеност од CALD потекло имаат исти права како другите Австралијци.

Културата и заедницата се во средиштето

Ние мислим на културата и на заедницата кога правиме планови што ги засегаат луѓето од CALD потекло.

Вклученост во редовните услуги

Редовни услуги (mainstream services)

се услуги што може да ги користи секој во заедницата.

Луѓето со онеспособеност треба да бидат вклучени во редовните услуги.

Тоа е исто толку важно како и да им се даваат услуги за онеспособеност.

Исто така е потребно службите што ги даваат редовните услуги да се однесуваат спрема луѓето од CALD потекло на исправен начин.

Како луѓето ги гледаат лицата со онеспособеност

Нам ни е важно каков став имаат луѓето спрема лицата со онеспособеност.

Достоинство за изложување на опасност

Достоинството за изложување на опасност значи дека имате право сами да направите избор и да се изложувате на опасност ако сакате така.

Некои луѓе може нема да се согласат со изборите што ги правите. Тоа е во ред.

Одбирање на начини што се значајни

Луѓето со онеспособеност од CALD потекло ни кажуваат што мислат за работите што ги правиме ние а што ќе ги засегаат нив.

Ние:

- ќе сфатиме дека нивните животи се поинакви
- ќе им покажеме почит.

Добивање подобри информации

Ние прибираме информации што:

- ни помагаат да сфатиме како се одвиваат работите

- ќе учат како да ги правиме работите подобро.

Што сакаме да направиме

Ние сакаме:

1. Да се поврземе со заедниците

2. Да ги направиме информациите за Програмата достапни

3. Да им помогнеме на заедниците и самите да направат повеќе за да имаат луѓето повеќе избор

4. Да најдеме подобри начини за да осигурумиме дека работите се одвиваат добро

5. Да се осигурумиме дека сфаќаме како изгледа животот на луѓето со онеспособеност од CALD потекло

Секоја од овие работи ја објаснуваме на следните страници.

1. Поврзување со заедниците

Ние ќе се поврземе со:

- луѓето со онеспособеност од CALD потекло
- семејствата
- негувателите
- заедниците
- локалните CALD организации
- луѓето што се предводници и луѓето што служат како пример во заедницата.

Ние сакаме да се поврземе со заедниците за да дознаеме повеќе за нив.

Цврстата поврзаност е важна за градење на доверба.

Тоа ќе почнеме да го правиме навремено за да можеме да осигурим дека луѓето со онеспособеност се подготвени за Програмата.

2. Приготвување достапни информации за Програмата

Начините на кои комуникираме треба да бидат соодветни за разноликите жители на Австралија.

На сите луѓе со онеспособеност им се потребни информации за Програмата соодветни за нив.

Тоа значи информациите да бидат соодветни во поглед на:

- јазикот
- средствата преку кои се пренесуваат
- формата.

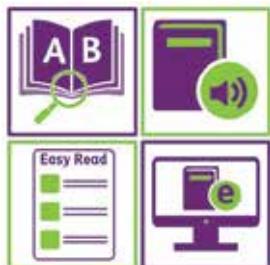

Сакаме да ги слушнеме нивните гледишта за информациите за Програмата.

Ние треба:

- да комуникираме на други јазици што не се англиски

- да ги споделуваме информациите во разни форми

- да ги споделуваме информациите преку разни средства за информирање, како што се телевизијата, радиото и интернет

- да размислеваме како луѓето може да ги прочитаат или сфатат информациите

- да соработуваме со CALD заедниците за да ги најдеме најдобрите начини за комуникација

- да ги поврзуваме луѓето со **преведувачи** – луѓе што зборуваат англиски јазик и други јазици што не се англиски.

3. Помагање на заедниците и самите да направат повеќе за да имаат луѓето повеќе избор

Знаеме дека многу луѓе со онеспособеност од CALD потекло не добиваат поддршки од давателите на услуги.

Тоа може да се случува затоа што:

- службите не покажуваат доволно почит спрема различните култури

- културните организации не нудат поддршки при онеспособеност.

Имаме можност да им покажеме на давателите на услуги начини на кои може да им дадат поддршки на луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

Нашите Партнери во заедницата исто така треба:

- да се придржуваат кон она што е содржано во оваа Стратегија

- да прават сè што можат за да ги поддржат организациите во заедницата и самите да направат повеќе.

4. Наоѓање подобри начини за да осигурем дека работите се одвиваат добро

Знаеме дека треба да најдеме подобри начини за да осигурем дека работите функционираат добро.

Тоа ќе ни помогне да следиме како Програмата ги поддржува луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

Треба одблизу да ги разгледаме работите што ги учиме од луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

5. Осигурување дека сфаќаме како изгледа животот на луѓето со онеспособеност од CALD потекло

Агенцијата NDIA и нејзините Партнери во заедницата треба да знаат и да сфатат како изгледа животот на луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

Со тоа ќе се осигури дека Програмата ги задоволува нивите потреби.

Тоа е нешто за кое треба да продолжиме:

- да работиме
- да размисливаме
- да го подобруваме.

Треба да осигурем дека нашиот персонал:

- исто така е разнолик

- има вештини и способности што ги задоволуваат потребите на луѓето со онеспособеност од CALD потекло.

Ние сакаме Агенцијата NDIA да биде гледана како организација која:

- ја сфаќа заедницата

- ги исполнува потребите на луѓето

- дава одлични услуги

- постојано се обидува да се подобри.

Осигурување дека Стратегијата функционира добро

За нас е важно да следиме:

- колку добро се одвива Програмата

- кои работи би можеле да ги правиме подобро.

Ќе обрнеме особено внимание на тоа какви искуства имаат луѓето со онеспособеност од CALD потекло кога ја користат Програмата.

Тоа ќе ни помогне да дознаеме дали ги задоволуваме нивните потреби.

Ако научиме нешто, ќе го споделиме тоа што сме го научиле за да можат да го научат и другите исто така.

Ќе соработуваме со CALD заедниците за да изградиме цврсти врски.

Ќе ги поддржуваме сите за да направиме Стратегијата да функционира добро.

Ќе им даваме информации на членовите на нашиот персонал за да ги насочуваме во нивното работење.

Стратегијата ќе трае до 30 јуни 2019 г.

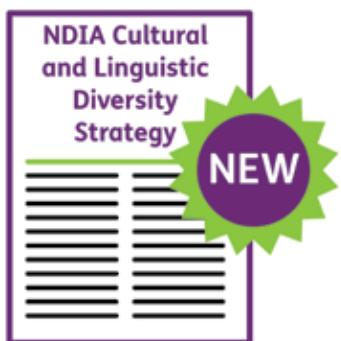
Во 2019 г. ќе разгледаме:

- колку добро функционирала Стратегијата

- дали Стратегијата ги постигнала своите цели.

Откако ќе го направиме тоа, ќе изработиме нова Стратегија.

Список на зборови

CALD

Culturally and Linguistically Diverse
(културно и јазично разнолик)

Достоинство за изложување на опасност

Имате право да правите сопствени избори и да се изложуваат на опасност ако сакате така.

Преведувачи

Луѓе што зборуваат английски јазик и други јазици што не се английски.

Главни начела

Важни замисли што стојат зад она што го содржи Стратегијата.

Редовни услуги

Услуги што ги користат сите во заедницата.

Учесници

Луѓе со онеспособеност што учествуваат во Програмата.

Визија

Како си замислеваме ние дека би требало да изгледа иднината.

Како да стапите во контакт со нас

www.ndis.gov.au

1800 800 110

За луѓе со оштетен слух или говор

TTY (машина за пишување по телефон) – 1800 555 677

Служба Speak and Listen – 1800 555 727

За луѓе на кои им треба помош со англискиот јазик

Телефонска преведувачка служба
131 450

www.facebook.com/NDISAus

@NDIS

Овој документ што е лесен за читање беше изработен од Групата за пристап до информации (Information Access Group) со користење на PhotoSymbols, фотографии од залиха и слики изработени специјално за овој документ.

Сликите не може повторно да се користат. За сите информации, ве молиме посетете го местото на интернет www.informationaccessgroup.com. Ве молиме наведете го бројот на предметот (job number) 2714.

www.ndis.gov.au

1800 800 110